

piątek, 29.03.2024

Dziś Wielki Piątek - patrzymy na krzyż...

– Jeśli Wielki Piątek jest dniem pełnym smutku, to jednocześnie jest najważniejszym dniem dla obudzenia na nowo naszej wiary, dla umocnienia naszej nadziei i odwagi niesienia przez każdego swego krzyża z pokorą, ufnością i zdaniem się na Boga, mając przy tym pewność wsparcia przez Niego i Jego zwycięstwa. Liturgia w tym dniu śpiewa: „O Crux, ave, spes unica – Witaj, Krzyżu, nadziejo jedyna!” – tak sens liturgii wielkopiątkowej wyjaśniał w jednej z katechez w minionych latach papież Benedykt XIV. Geneza Pierwsze liturgiczne obchody Wielkiego Piątku odnotować można w starożytnej Jerozolimie. Wierni gromadzili się przed wschodem słońca przed kolumną biczowania, a później przy grobie, by adorować drzewo Krzyża. W odniesieniu do Rzymu pierwsze opisy celebracji Wielkiego Piątku pochodzą z VII w. Pierwszy typ liturgii sprawowany był przez papieża w kościele św. Jana Jerozolimskiego i obejmował odczytanie opisu Męki Pańskiej wg św. Jana, modlitwę powszechną i procesję z relikwiami krzyża. Drugi typ liturgii był sprawowany w licznych kościołach prezbiterialnych, obejmował lekturę Pisma, adorację krzyża i komunię św., konsekrowaną wcześniej. Ten typ liturgii upowszechnił się w średniowieczu w całej Europie. W późniejszych wiekach upowszechniło się przenoszenie Najświętszego Sakramentu do grobu Pańskiego. W XIX wieku na terenach dawnej Rzeczypospolitej groby Pańskie w kościołach zaczęły nabierać także patriotycznego wymiaru. Liturgia Wielki Piątek to dzień Krzyża. Po południu we wszystkich świątyniach katolickich odprawiana jest niepowtarzalna wielkopiątkowa Liturgia Męki Pańskiej. Celebrans i asysta wchodzi w ciszy. Przed ołtarzem przez chwilę leżą krzyżem, a po modlitwie wstępnej czytane jest proroctwo o Cierpiącym Słudze Jahwe i fragment Listu do Hebrajczyków. Następnie czyta się lub śpiewa, zwykle z podziałem na role, opis Męki Pańskiej według św. Jana. Po homilii w bardzo uroczystej modlitwie wstawienniczej Kościół poleca Bogu siebie i cały świat, wyrażając w ten sposób pragnienie samego Chrystusa: aby wszyscy byli zbawieni. Szczególnie przejmujące są modlitwy o jedność chrześcijan, za Żydów i za niewierzących. Centralnym wydarzeniem Liturgii wielkopiątkowej jest adoracja Krzyża. Zastłony fioletowym sukniem Krzyż wnosi się przed ołtarz. Celebrans stopniowo odsłania ramiona Krzyża i śpiewa trzykrotnie: „Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie świata”, na co wierni odpowiadają: „Pójdźmy z pokłonem”. Po liturgii Krzyż zostaje w widocznym i dostępnym miejscu, tak by każdy wierny mógł go adorować. Jest on aż do Wigilii Paschalnej najważniejszym punktem w kościele. Przyklęka się przed nim, tak, jak normalnie przyklęka się przed Najświętszym Sakramentem. Po adoracji Krzyża z ciemnicy przynosi się Najświętszy Sakrament i wiernym udziela się Komunii. Grób Pański - polski zwyczaj Ostatnią - znaną głównie w Polsce - częścią Liturgii Wielkiego Piątku jest procesja do Grobu Pańskiego. Na ołtarzu umieszczonym przy Grobie lub na specjalnym tronie wystawia się Najświętszy Sakrament w monstrancji okrytej białym przejrystym welonem – symbolem całunu, w który owinięto ciało zmarłego Chrystusa. Cały wystrój tej kaplicy ma kierować uwagę na Ciało Pańskie. W wielu kościołach przez całą noc trwa adoracja. W Wielki Piątek odprawiane są także nabożeństwa Drogi Krzyżowej. W wielu kościołach rozpoczyna się ono o godzinie 15.00, gdyż właśnie około tej godziny wedle przekazu Ewangelii Jezus zmarł na Krzyżu. W niektórych polskich sanktuariach obchodom Wielkiego Piątku towarzyszą specjalne misteria. Źródło: <https://www.niedziela.pl/artukul/42188/Dzis-Wielki-Piatek---patrzymy-na-krzyz>